

Bestuur moet zorgen voor een evenwichtige belangenbehartiging

Een evenwichtige belangenbehartiging is een uitdrukkelijke taak van het bestuur van een pensioenfonds, ook waar het om de pensioengerechtigde deelnemers gaat. De beste waarborg hiervoor is directe participatie in het bestuur. Als bestuur zijn wij voorstander van directe medezeggenschap door een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden bij SPF. Zij vormen immers een groep direct belanghebbenden in het fonds die de komende jaren sterk groeit. En de belangen van al onze deelnemers gaan ons als bestuur ter harte.

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur

De basisafspraken over het pensioen worden gemaakt aan de onderhandelingstafel tussen de werkgever en de vakorganisaties. Het bestuur moet toetsen of wat wordt afgesproken rechtmatig, financieel en uitvoerbaar is. Het bestuur bewaakt vooral de uitvoering en de continuïteit van het pensioenfonds.

Wie kiest de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het bestuur?

Het bestuur is verantwoordelijk voor alle fondsangelegenheden. Daarom is het van belang dat het bestuur ervoor waakt dat er voldoende deskundigheid in het bestuur aanwezig is. Dat wordt ook gecontroleerd door de toezichhouder De Nederlandsche Bank (DNB). Bij SPF gaat de benoeming in de toekomst als volgt: Het bestuur stelt een profiel op waaraan een te benoemen bestuurslid moet voldoen. De Ondernemingsraad en de werkgever gaan aan de hand van deze beschrijving op zoek naar kandidaten en leggen deze voor aan het bestuur. Na toetsing door het bestuur worden de voordrachten door het bestuur zelf benoemd.

Voor de vertegenwoordiging van pensioengerechtigden roept het bestuur de pensioengerechtigden op om zich kandidaat te stellen voor de verkiezingen. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van een profiel, een

beschrijving van de eisen waaraan een kandidaat moet voldoen. De pensioengerechtigden die zich kandidaat willen stellen doen daartoe een verzoek aan het bestuur. Het bestuur beoordeelt de kandidaten. Is dit positief dan wordt de kandidaat op de kandidatenlijst geplaatst voor de verkiezingen. Zoals al eerder vermeld wordt de vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden uit en door de pensioengerechtigden gekozen. De kandidaat met de meeste stemmen wordt benoemd als bestuurslid.

De nieuwe bestuursleden worden vervolgens nog door de Nederlandsche Bank getoetst op hun deskundigheid en betrouwbaarheid.

Wie kan namens de pensioengerechtigden bestuurslid worden?

In principe kan iedere pensioengerechtigde zich kandidaat stellen met de aantekening dat vooraf aan de verkiezingen toetsing op het profiel plaatsvindt en na de verkiezingen toetsing op deskundigheid en betrouwbaarheid.

Het Verantwoordingsorgaan SPF

Door de wetgever is in de nieuwe Pensioenwet ook geregeld dat pensioenfondsen een Verantwoordingsorgaan moeten inrichten. Elk pensioenfonds heeft een Verantwoordingsorgaan te hebben, in principe bij de invoering van de wet op 1 januari 2007. De overheid heeft de pensioenfondsen 1 jaar tijd gegeven om het Verantwoordingsorgaan in te richten.

Wat is de bedoeling van het Verantwoordingsorgaan?

Het Verantwoordingsorgaan beoordeelt het door het bestuur gevoerde beleid, de uitvoering van dat beleid en de naleving van de principes voor goed pensioenfonds bestuur. Verder adviseert het Verantwoordingsorgaan het bestuur. Het Verantwoordingsorgaan wordt voor 1/3 uit pensioengerechtigden, 1/3 uit werknemersleden en 1/3 uit werkgeversleden samengesteld. Concreet als het Verantwoordingsorgaan bestaat uit 6 leden dan zijn 2 leden gekozen uit en door de pensioengerechtigden. Later dit jaar wordt hierover uitgebreid gecommuniceerd.

Heeft het bestuur dan toch nog de voorkeur aan bestuursparticipatie als er ook nog een Verantwoordingsorgaan komt, en kan dit samen?

Ja. Bestuursparticipatie is een andere vorm van medezeggenschap als de toetsende en adviserende functie van het Verantwoordingsorgaan. Vanuit het oogpunt van transparantie en evenwichtige belangenvertegenwoordiging onderschrijft het bestuur de wens van de overheid om een dergelijk orgaan binnen het fonds in te richten. Het bestuur zet zich ervoor in dat het Verantwoordingsorgaan haar taken onder andere m.b.t. de medezeggenschap goed kan waarmaken. Dat laat echter onverlet dat het bestuur binnen het bestuur de pensioengerechtigden wil laten participeren, dus wil laten meebesturen.

Bij het inrichten van de nieuwe Pensioenwet heeft de overheid ervoor gekozen om het Verantwoordingsorgaan in te stellen waarin alle belanghebbenden vertegenwoordigd zijn maar heeft daarbij geen oordeel uitgesproken over de Deelnemersraad die bij meerdere fondsen gebruikt wordt om de medezeggenschap vorm te geven. Er zijn fondsen in Nederland die in het verleden gekozen hebben voor medezeggenschap via een Deelnemersraad en die nu de keuze hebben deze te laten smelten met het nieuwe Verantwoordingsorgaan of naast elkaar te laten bestaan. Het wordt aan de pensioenfondsen zelf overgelaten daarin een keuze te maken.

Bij het inrichten van de nieuwe Pensioenwet heeft de overheid ervoor gekozen om het Verantwoordingsorgaan in te stellen waarin alle belanghebbenden vertegenwoordigd zijn maar heeft daarbij geen oordeel uitgesproken over de Deelnemersraad die bij meerdere fondsen gebruikt wordt om de medezeggenschap vorm te geven. Er zijn fondsen in Nederland die in het verleden gekozen hebben voor medezeggenschap via een Deelnemersraad en die nu de keuze hebben deze te laten smelten met het nieuwe Verantwoordingsorgaan of naast elkaar te laten bestaan. Het wordt aan de pensioenfondsen zelf overgelaten daarin een keuze te maken.

Keuzemogelijkheden pensioengerechtigden

Natuurlijk staat het de pensioengerechtigde deelnemers vrij te kiezen voor medezeggenschap via bestuursparticipatie of via een Deelnemersraad. Het bestuur wil de wens van de pensioengerechtigden respecteren op basis van het Convenant. Het Convenant beveelt overigens aan om de voorkeur van de pensioengerechtigden te volgen ingeval de respons op de raadpleging minimaal 50% van alle pensioengerechtigden blijkt te zijn. Dus is het belangrijk dat de pensioengerechtigden reageren en hun keuze kenbaar maken.

Vul daarom de antwoordkaart in en stuur hem voor 30 april in bijgevoegde antwoord-enveloppe retour.

PENSIOENNIEUWS

RAADPLEGING PENSIOENGERECHTIGDEN IN KADER VAN MEDEZEGGENSCHAP

medezeggenschap van pensioengerechtigden: een prima zaak

Pensioengerechtigden in Nederland hebben de laatste jaren steeds nadrukkelijker gevraagd om meer te worden betrokken bij het beleid van hun Pensioenfondsen. De Stichting van de Arbeid (STAR) en het Coördinatieorgaan Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO) hebben afspraken gemaakt over de medezeggenschap van pensioengerechtigden in pensioenfondsen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Convenant Medezeggenschap. Dat gebeurde al in 1998. Omdat de meeste pensioenfondsen hier volgens de minister echter te weinig aandacht aan hebben gegeven heeft de overheid nu, 9 jaar later, deze behoefte een rechtsgrond gegeven door de medezeggenschap van pensioengerechtigden bij pensioenfondsen wettelijk te regelen. De medezeggenschap is opgenomen in de nieuwe pensioenwet.

Is het medezeggenschapsconvenant op SPF van toepassing?

Nog niet, het convenant, dus ook deze raadpleging, is niet op elk pensioenfonds van toepassing. Een raadpleging van pensioengerechtigden is alleen verplicht als het pensioenfonds 1000 pensioengerechtigde deelnemers minimaal 10% van het totale aantal deelnemers bedraagt. Dat is bij SPF nog niet het geval. SPF heeft nu circa 140 pensioengerechtigden op een totaal van 2.123 deelnemers. Toch vindt het bestuur het vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid en evenwichtige belangenvertegenwoordiging nodig uw mening te horen over dit belangrijke onderwerp.

Een tweede reden waarom het bestuur u wil informeren is de nieuwe ontwikkeling met betrekking tot medezeggenschap in de Pensioenwet, die belangrijk is voor uw overweging. Dat is in het bijzonder de informatie over

de verplichte inrichting van een Verantwoordingsorgaan waarin pensioengerechtigden, werknemers en de werkgever vertegenwoordigd zijn. Zo'n Verantwoordingsorgaan wordt door SPF ingericht per 1 januari 2008.

Wat is afgesproken in het convenant?

Afgesproken is dat de pensioenfondsen de medezeggenschap van pensioengerechtigden zullen bevorderen. Dat kan via een directe bestuursparticipatie (m.a.w. een vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het pensioenfondsbestuur) of via een Deelnemersraad (zie hierna).

Verder is afgesproken dat de pensioengerechtigden zelf kunnen kiezen of ze als pensioengerechtigden in het bestuur vertegenwoordigd willen zijn of dat ze liever een Deelnemersraad hebben. Vandaar deze raadpleging.

Raadpleging

Zoals afgesproken in het Convenant, vragen wij u als pensioengerechtigde deelnemer om uw keuze over dit onderwerp te maken. Via bijgevoegde antwoordkaart kunt u uw keuze voor directe bestuursparticipatie of een Deelnemersraad aan ons kenbaar maken. Als u nadere informatie wenst voordat u uw keuze maakt kunt u dat eveneens aangeven op bijgevoegde antwoordkaart. Dan verwachten wij u op de informatiesessie op 2 mei a.s. Onder pensioengerechtigde deelnemer verstaan wij, in lijn met het Convenant, degene die een ouderdomspensioen of invaliditeitspensioen ontvangt en daarnaast degene die een nabestaandenpensioen ontvangt na het overlijden van een (gewezen) deelnemer. Als bestuur van SPF vinden wij bovendien dat in dit verband onder de pensioengerechtigde deelnemer verstaan moet worden degene die een uitkering krijgt in het kader van een vervroegde uittreedingsregeling.

POSTADRES:
SPF (DPS)
Postbus 6500
6401 JH Heerlen

BEZOEKADRES:
SPF (DPS)
Het Overloon 1
6411 TE Heerlen

Telefoon Bestuursondersteuning:
045-5782292
Faxnummer: 045-5782772

DE KEUZEMOGELIJKHEDEN

Zoals gezegd worden aan u als pensioengerechtigde deelnemer twee mogelijkheden voor medezeggenschap voorgelegd: bestuursparticipatie of een Deelnemersraad. Hierna zetten wij een aantal feiten op een rij over deze twee opties, zodat u bewust een keuze kunt maken.

BESTUURSPARTICIPATIE

Taken en bevoegdheden bestuur

Het bestuur voert de pensioenregelingen uit en beheert het vermogen van het fonds. Het bestuur neemt binnen de statuten en reglementen beslissingen over het te volgen beleid; bijvoorbeeld ten aanzien van het wijzigen van statuten, toetsen en goedkeuren van wijzigingen in reglementen; hoe het vermogen van het fonds wordt belegd; wijziging van de hoogte van de ingegane pensioenen; het verlenen van toeslagen of het aanbrengen van wijzigingen daarin; overdracht van verplichtingen van het fonds en liquidatie van het fonds.

Het bestuur moet bij de besluitvorming op evenwichtige wijze rekening houden met de belangen van alle belanghebbenden. Dit betekent dat het bestuur ook nu al de belangen van de pensioengerechtigden laat meewegen bij de besluitvorming, naast de belangen van de actieve medewerkers en de werkgever.

Samenstelling bestuur

In het bestuur van een ondernemingspensioenfonds zijn in de regel de werknemers en werkgever vertegenwoordigd. De wet zegt met een moeilijk woord dat het bestuur paritair moet zijn samengesteld. In normaal Nederlands: gelijk verdeeld tussen deelnemers en werkgever. In de praktijk hebben de meeste ondernemingspensioenfonds dan ook evenveel werkgeversbestuursleden als werknemersbestuursleden.

Op grond van de wet mogen de pensioenfonds ook pensioengerechtigden in het bestuur opnemen. De nieuwe pensioenwet regelt dat bij bestuursparticipatie van pensioengerechtigden rekening wordt gehouden met de getalsverhouding tussen de pensioengerechtigden en de actieve deelnemers. Hierbij geldt dat maximaal de helft van het aantal werknemerszetels mag worden ingenomen door de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden. Concreet betekent dit voor SPF dat op dit moment in het bestuur maximaal 1 vertegenwoordiger van pensioengerechtigden zitting kan hebben.

Bestuursbenoeming van vertegenwoordigers pensioengerechtigden

De vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het bestuur moeten worden gekozen uit en door de pensioengerechtigden. Dit gebeurt door middel van rechtstreekse verkiezingen.

DEELNEMERSRAAD

Taken en bevoegdheden Deelnemersraad

Een Deelnemersraad is een medezeggenschapsorgaan dat de wettelijke bevoegdheid heeft om het bestuur van een pensioenfonds te adviseren over in beginsel alle aangelegenheden die het fonds betreffen. In ieder geval heeft een Deelnemersraad adviesrecht met betrekking tot een aantal voorgenomen bestuursbesluiten.

Hieronder vallen onder andere adviezen over voorgenomen besluiten tot wijziging van de statuten of het pensioenreglement van het fonds. Het bestuur van het pensioenfonds is verplicht om de Deelnemersraad tijdig alle inlichtingen te verstrekken die deze voor zijn taak redelijkerwijze nodig heeft. Het advies aan de Deelnemersraad moet tijdig worden gevraagd zodat het van wezenlijke invloed kan zijn op de bestuursbesluiten. De adviezen van de Deelnemersraad zijn niet bindend voor het bestuur.

Samenstelling Deelnemersraad

In de Deelnemersraad moeten de deelnemende werknemers en pensioengerechtigden binnen het fonds evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen zijn vertegenwoordigd. In de praktijk betekent dit voor SPF op dit moment dat een in te richten Deelnemersraad voor 95% uit actieve deelnemers zal bestaan. Een Deelnemersraad met bijvoorbeeld een grootte van 8 tot 10 leden heeft 1 lid als vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden.

Leden Deelnemersraad

De leden van de Deelnemersraad kunnen door diverse partijen worden gekozen. Bijvoorbeeld door de actieve en pensioengerechtigde deelnemers zelf, door het pensioenfondsbestuur, door een Vereniging van gepensioneerden of door de Ondernemingsraad en vakorganisaties.

